

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Projicientes me: nunc circundederunt me. Oculos suos statuerunt
declinare in terram.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

tatus, ubi clarū est, pingues significari, diuites, magnates, potētes, die *großen hansen*, qui prae ceteris eminent. Item Ezech. xxxiii. Quod crassum erat in debatis. Et germanica quoque allegoria, diuites, & eos qui pinguiore sunt, letantur fortuna appellam⁹ pingues: quos figurat Agag rex Amalequitarum in i. Ro. xv. & Aeglon rex Moabitarum iudae pinguis⁹. Luc. i. de Leuit. iij. omnis adeps dñi dicitur iure perpetuo, nec licuit ludere comeder, neque sanguinē, neque adipem, hoc est, forte significante spiritu, qui nec potest inflari, nec aduersis turbari debemus, nec illic quiescere & letari, nec hic irasci & tristari, nec adultores magnates suspicere, nec terrores eorum formidare.

Igitur adipem, habemus impiorum magistrorum, diuites & potētes huius seculi, ita enim agitur cum doctrina impietatis, ut potiores mundi ei adhaerent. Electa est enim esca Behemoth, Abacuek. j. ubi pauperes & humiles ante potentis uerbo adherent. Claudis iste adeps impiorum meo sensu, quoniam diuites & potētes conspirant, sese inuicem complectuntur, idem sentiunt & faciunt, sicut cornu uel corona clauditur & in semetipsam colligitur. *Sie tuceten yn sammen vnd haltē über eyn hansen die großen hansen*. Hoc figuratum est, i. Regum. xxiiij. ubi Saul & uiri eius cingebant Dauid in modum coronae ut caperet eum. Hoc sensu dicitur psal. cxvij. Etenim sederunt principes, & aduersum me loquebantur. Et iterum, Principes persecuti sunt me gratis, Et, liij. Fortes quiderunt animam meam. Exempla in Ecclesia sunt manifesta.

Ore suo locuti sunt superbe uel superbiam, de quo psal. ix. in uersu, dum superbit impius, & xi. in uersu, Linguam nostram magnificauimus. Freti enim adipe suo, non solum non audiunt consilium inopis, ut psal. xij. appellat, uerum etiam cum fiducia confundunt & palinodiam mandant, aut silentium imperant. Nos, aiunt, sumus populi Magistri, nos reuera docemus, ceteros manet obedire dei necessitas, Cur autem dicit ore suo? An aliquis nalo loquitur? Verū discernerit os eorum ab ore dei, qui enim ueritatem loquitur ore dei loquitur, qui ore suo loquitur, mendacium loquitur, Christus lohā. viij. cum loquitur mendacium, ex propriis loquitur.

Projicientes me: nunc circūdederunt me.

Oculos suos statuerunt declinare in terram.

Hierony. Incedentes aduersum me, nunc circūdederunt me, oculos suos posuerunt declinare in terram, prorsus non capio quid haec uelint, non est in Hebraeo, aduersum me, nec projicientes me. Verto & ego in hunc modum, Ambulauerunt, nunc circūdederunt me, oculos suos posuerunt ad declinationes in terram. Aliorum ommissa sententia, ego sic periclitor, Postquam dixit, impios flagranti animo, contra populū dei, obsidione molitos, deinde multitudine magnarum huius seculi sese muniuisse, & superbe ac contempnim de eo & in eum locutos fuisse, iam ex his partem securitatem & praesumptionem eorum impiam recenset, dicens: Ambulauerunt, hoc est, indurati sunt fiducia adipis sui, & superbi ac securi incedunt, ut sit uerbum, Ambulauerunt seu inceserunt, absolutum, pro incedentes sunt. *Sie tucete eynher / sein icsachē gewiß / habe mich schon gefangē*, manent in uis & consilijs suis certi, quod quicquid moliantur, rectum, & quicquid contra fuerit, impiū sit, atque ita etiam ante uictoriam canunt epinicionem, & nunc circūdederunt me, i. iam me arbitrantur captum & uictum etiam antequam capiatur, adeo securi & certi sunt. Sic enim mihi uidetur aduerbiū, Nunc certitudinis seu praesumptionis indicat gratia poni, quasi desperatum & actum sit de populo dei, Talis est enim fiducia &

fiducia & cogitatio & sermo impiorum, ubi sese multitudine magnorum; uis-
derint munitos, aduersus pauperem paucum & humilem. d. **Es ist nun ge-**
schohen/es ist auß.

Nec uideo, quod aduerbium, Nunc, possit aliud q̄ dixi hoc loco facere, cum
enim futurā reciter, immo deprecetur uim & dolum, ut satis liquet, nō pot̄ prae-
sentem significare, nisi q̄tum est in opinione & praesumptione illorū, ideo in-
fra peret, praeterniri impium, Reuera enim, nisi deus praeniret, idem esset, ac
si praesens esset, quae tam certa futura omnium sensu apparet.

Quo modo noster, cum suo, proficientes me, huic consonet ignoro, nisi ue-
limus dicere, incedentes illos, praes nimia securitate habere populum dei, pro-
reproiectili, quae scilicet & facile & uiliter proficitur foras, sicut Apostolus se,
ipsum, peripsima & purgamentū huius mundi appellat. ij. Cor. iij. Et certe ui-
detur Dauid hunc psal. ex historia sua hausisse. j. Reg. xxiiij. ubi Saul cū Zi-
pheis ad desperationem usq̄ persecutus est, & figuram uertisse in prophetia,
uerba enim pulchre quadrant.

Oculos suos posuerunt declinare in terra.

Id ego intelligerem, de respectu personarum dictū, ut esset querimonia
p̄i populi, super impios, pertinaciter inhaerentes personis, alta sapientes, &
humilia contemnent, contra praecceptum domini, Exo. xxij. Non sequeris
turbā, ad faciendū malū, nec in iudicio plurimorū ac quiesces sententiā, ut a ue-
ro deues. Nō, ergo oculos suos in simplicem ueritatis causam dirigūt, sed de-
clinabiles & sequaces praebent, in omnem uoluntatem magnatum & multo-
rum, qui dominantur in terra. Est ergo sensus: Me iam uictum arbitrantur, &
contempta causa, eo spectant & illuc oculos intendunt, ubi adeps eorum clau-
ditur, quicquid illi moliuntur, hoc rapit & ducit eorum oculos, huic annuūt
& applaudunt. Et in hoc pertinaces sunt, quia posuerūt & statuerunt ita decli-
nabiles habere, penitus auersi a causa ueritatis, tanq̄ deo obsequiū praebituri.

Addit autem, in terra, quod non ad oculos, sed ad causas referri debet, un-
de ego uerti, ad declinationes in terra. i. terrenas. Hoc est sequuntur ad nutum
magnarum in terra, & quo illi declinant & intendunt, eo & ipsi declinant, ob-
liti omnium caelestium mādatorum dei, declinationes terreas & terrena sapi-
entium pertinaciter sequuntur, ideo frustra monentur, frustra rationem red-
do, frustra oro, mouentur magis adipe suo q̄ meis uerbis: Quare non est reli-
quum, nisi ut ad te confugiam, qui recte iudicas.

Susciperunt me sicut leo paratus ad praedam,

Et sicut catulus leonis habitans in abditis.

Manifestus lapsus interpretis, quia heb. non habet. Susciperunt me, sed. Si
militudo eius, non enim hoc psalmo agit de cōprehensione, sed de conatu im-
piorum, quo uellent pios esse extinctos. Vnde Hierony. Similitudo eius sicut
leonis desiderantis praedam, & quasi catuli leonis sedentis in occultis. Et pater
sensus facili, quem & psal. x. habuimus, Insidiatur in abscondito, sicut leo in
spelunca sua. Vbi, sicut & hic, Insidia & obseruationes crudeles impiorum ac-
cusant. Dictum est enim, abdita ista esse ea quae arte & dolo abduūt, ut capi-
tur simplices & p̄i. Vere pulchra & apta similitudo, quia sicut leo obseruat ut
corporaliter occidat aialia, ita impius Magister, ut animas perdat, omnia tētat,
& hunc uersum Christus Matth. vij, sic exponit, attēdite a falsis p̄phetis, qui
ueniunt ad uos in uestimentis ouium (ecce insidia in occultis) intus autē sunt

Gg iij lupra